

PIRKKALAN SEURAKUNTA

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Hyväksytty kirkkovaltuustossa 30.05.2017 ja vahvistettu tuomiokapitulissa 16.8.2017.
Tämä ohjesääntö korvaa 15.8.2007 vahvistetun hautausmaan ohjesäännön.

Pirkkalan seurakunta

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

JOHDANTO	3
HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ	
1§ Hautaustointa koskevat säännökset	5
2§ Hautaustoimen hallinto	5
3§ Hautausmaat	5
4§ Hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma	5
5§ Hauta	6
6§ Hautaoikeus	6
7§ Hautaamisjärjestys	8
8§ Hautaoikeuden haltija	8
9§ Todistus hautaoikeudesta	9
10§ Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen	9
11§ Hautaaminen	9
12§ Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto	11
13§ Haudan hoitaminen	11
14§ Hautamuistomerkit	12
15§ Hautakirjanpito	13
16§ Hautausmaan katselmus	14
17§ Liikkuminen hautausmaalla	14
18§ Hautausmaalla noudatettava järjestys	14
19§ Räjätystyöt hautausmaalla	15
20§ Voimaantulo	15

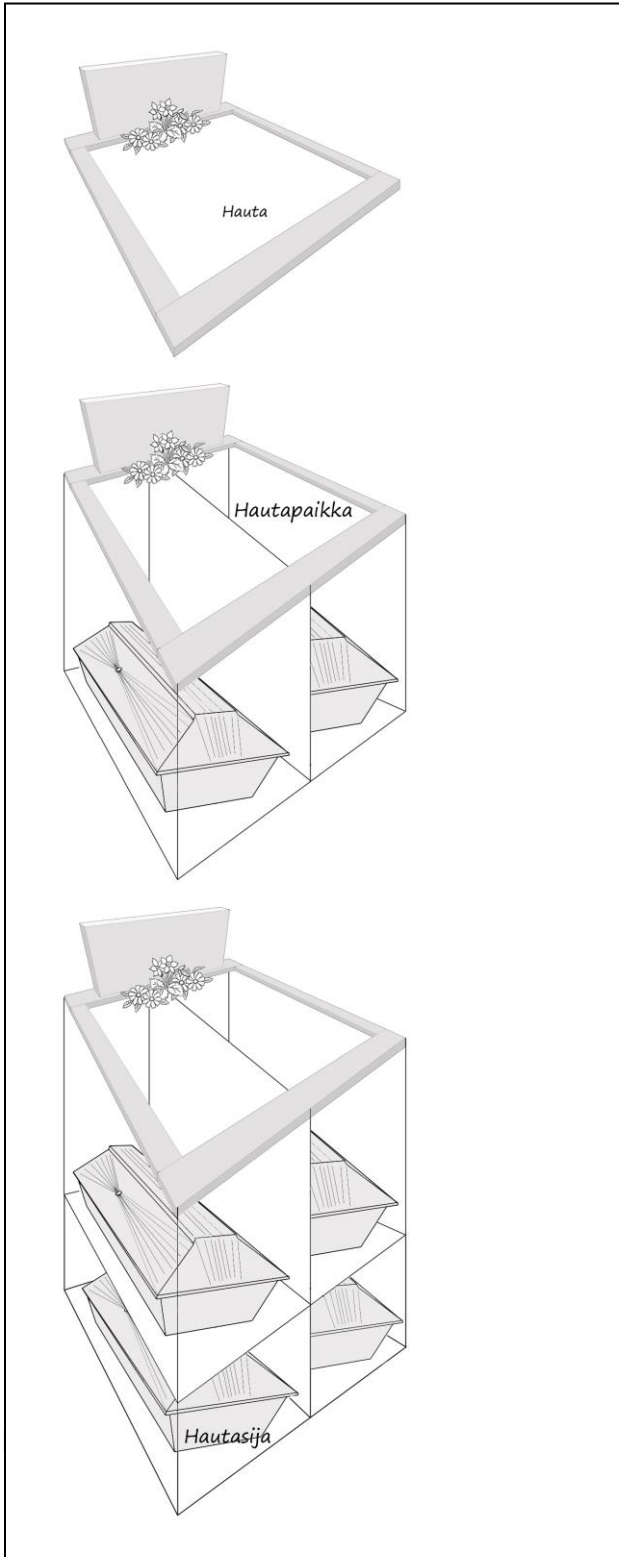
JOHDANTO

Kirkkojärjestyksen 17 luvun 13 §:n mukaan kirkkohallitus antaa tarvittaessa ohjeita hautaustoimen hoitamisesta. Ensimmäinen koko kirkkoa koskeva yhteinen hautaustoimen ohjesääntö laadittiin vuonna 1954. Ohjesääntöä tarkistettiin vuosina 1972 ja 1979 ja 1994. Viimeisin ohjesäännön uudistus liittyy hautaustoimilain voimaantuloon vuoden 2004 alussa sekä hautaustoimilain johdosta tehtäviin kirkkolain 17 luvun ja kirkkojärjestyksen 17 luvun muutoksiin. Nyt 2017 tehtävä päivitys liittyy muuttuneisiin lakeihin sekä muutamien puutteiden korjaamiseen.

Hautaustoimilain mukaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnilla ja seurakuntayhtymillä on velvollisuus ylläpitää yleisiä hautausmaita. Lain keskeisiä lähtökohtia ovat arvokkuuden ja kunnioittavuuden vaatimukset ruumiin ja tuhkan käsittelyssä ja hautausmaan hoidossa sekä vainajan katsomuksen kunnioittaminen. Hautaustoimen ohjesääntö osaltaan tukee näiden tavoitteiden toteutumista.

Kirkkolain 17 luvun 7 §:n mukaan hautaustoimen ohjesääntöön on otettava tarkemmat toimeenpanoa ja menettelyä koskevat määräykset haudoista, hautakirjanpidosta, haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista ja hautamuistomerkkien hyväksymisestä sekä hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä.

Ohjesäännössä on esitetty kuhunkin asiaan liittyviä lainkohtia ja muita säännöksiä. Mikäli näihin lainkohtiin tulee muutoksia, ohjesääntöä päivitetään niiltä osin. Varsinaisen hautaustoimen ohjesääntötekstin hyväksyy kirkkovaltuusto ja vahvistaa tuomiokapituli.

Hauta, hautapaikka ja hautasija

Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua maa-aluetta hautausmaalla.

Hautapaikalla tarkoitetaan yhtä tai useampaa päällekkäin haudattavaa arkkua varten varattua tilaa haudassa. Piirroksen haudassa on kaksi hautapaikkaa.

Hautasijalla tarkoitetaan yhden arkun tai uurnan paikkaa haudassa. Piirroksen haudassa, johon haudataan kahteen kerrokseen, on neljä arkkuhautasijaa.

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

1 § Hautaustointa koskevat säännökset

Seurakunnan hautaustoimessa on noudatettava hautaustoimilaissa, kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä, terveydensuojeluasetuksessa sekä muissa laeissa ja asetuksissa olevien säännöksiä lisäksi tämän ohjesäännön määräyksiä.

Hautaustoimilaki (457/2003)	
Kirkkolaki (1054/1993) 17 luku	(KL)
Kirkkojärjestys (1055/1993) 17 luku	(KJ)
Terveydensuojeluasetus (1280/1994) 7 luku 39 - 42 §	

2 § Hautaustoimen hallinto

Seurakunnan hautaustoimesta vastaa kirkkoneuvosto. Tämän ohjesäännön lisäksi päätösvallan käyttämisestä hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään viranhaltijoiden johtosäännössä.

Hautaustoimen tehtäviä hoitaa seurakuntatoimisto, seurakuntapuutarhuri ja kiinteistötoimi.

3 § Hautausmaat

Pirkkalan hautausmaa.

4 § Hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma

Hautausmaan käytössä noudatetaan hautausmaakaavaa ja hautausmaan käyttösuunnitelmaa. Käyttösuunnitelma on vahvistettu 12.12.1990, 19.12.2001 ja viimeisin suunnitelma 17.12.2014.

KL 17 luku 8 §

Hautausmaakaava ja hautausmaan käyttösuunnitelma

Kirkkovaltuusto hyväksyy jokaista hautausmaata varten hautausmaakaavan ja hautausmaan käyttösuunnitelman, jotka on alistettava tuomiokapitulin vahvistettaviksi. Kirkkojärjestyksessä säädetään niistä asioista, joista hautausmaakaavassa ja hautausmaan käyttösuunnitelmassa on määrättävä.

KJ 17 luku 6 §

Hautausmaakaava on yleiskartta, joka osoittaa hautausmaan rajat, sen liikenteen järjestelyt, eri toimintojen sijoitukset sekä jakaa hautausmaaksi sopiviin yksiköihin. Hautausmaakaava laaditaan siten, että hautausmaaksi varattu alue tulee maaston luonne, kauneusnäkökohdat ja seurakunnan taloudellinen kantokyky huomioon ottaen käytetyksi tarkoituksenmukaisesti. Kaavaan sisältyy myös hautausmaa-alueen kuivatus- ja vesihuoltosuunnitelma, jätehuollon järjestäminen sekä käytävien, hautausmaiden ja rakennusten sijainti.

Hautausmaan käyttösuunnitelma sisältää hautausmaakaavan sanallisen selityksen, joka selvittää ne hautausmaakaavan yksityiskohdat, jotka eivät ilmene piirustuksista. Suunnitelmasta ilmenee lisäksi, onko hautausmaalla tai sen osalla käytössä syvähaudaus ja missä järjestyksessä hautausmaasta otetaan käyttöön. Käyttösuunnitelmassa

otetaan huomioon myös eri aikoina perustettujen hautausmaan osien ominaispiirteet sekä esitetään hautausmaan käytön erityiset rajoitukset.

5 § Hauta

Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua maa-aluetta hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan ja kukin hautapaikka yhden tai useamman päällekkäisen hautasijan (ks. kuva sivulla 4).

Arkkuhaudan vähimmäissyvyydestä määrätään terveydensuojeluasetuksessa. Jos hautausmaa tai sen osa käyttösuunnitelmassa on osoitettu kerros- eli syvähautaukseen ja maan laatu sen sallii, voidaan hautaan haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin, jolloin vähimmäissyvyyteen lisätään 0,6 metriä arkkua kohden.

Samaa arkkuhautasijaa saa käyttää aikaisintaan 25 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta. Samaa urnahautasijaa saa käyttää aikaisintaan 15 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta.

Urnahaudan vähimmäissyvyys on 0,6 metriä. Tämä ei kuitenkaan koske ilman urnaa haudattavaa tuhkaa. Arkkuhautasija voidaan muuttaa urnahautaukseen siten, että asiasta tehdään merkintä seurakunnan hautakirjanpitoon. Uurnia voidaan haudata päällekkäin tilan salliessa.

Muistolehdossa ei ole näkyvästi merkittyjä hautasijoja eikä yksityisiä muistomerkkejä.

Terveydensuojeluasetus 40 § 2 ja 3 mom.

Arkkuun sijoitettu ruumis on haudattava maahan vähintään 150 senttimetrin syvyyteen. Samaa arkkuhautasijaa saa käyttää aikaisintaan 15 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta.

6 § Hautaoikeus

Hautasijan osoittamisesta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

Seurakunta osoittaa pyynnöstä hautasijan erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka sijaitsee jollakin naapuriseurakuntien hautausmaalla. Tunnustuksettomalla hauta-alueella noudatetaan sijaintipaikan seurakunnan hautaustoimen ohjesääntöä ja muita hautaustoimen säännöksiä.

Hautaoikeus luovutetaan 25 vuodeksi ja se alkaa haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Hautaoikeuden voimassaoloaika voidaan lisätä hakemuksesta kerralla enintään 25 vuotta, jollei siitä aiheudu haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle tai hoidolle. Hautaoikeus lakkaa ilman irtisanomista.

Hautaaminen on mahdollista koko hautaoikeuden voimassaoloajan. Mikäli uudelleenhautaamisen jälkeinen hautaoikeuden voimassaoloaika jää lyhyemmäksi kuin haudan koskemattomuusaika, hautaoikeus on lunastettava vähintään niin pitkäksi ajaksi kuin haudan koskemattomuusaika edellyttää.

Kun hauta määräajan päättymisen jälkeen luovutetaan uudelleen, on ensisijainen oikeus hautaan sillä, jolla on aiemmin ollut oikeus tulla siihen haudatuksi.

Jos syntyy erimielisyyttä hautaoikeudesta, hautaoikeuden haltijasta, siitä, keitä hautaan voidaan haudata, tai haudan haltijan velvollisuuksista, ratkaisee asian kirkkoneuvosto.

Hautaustoimilaki 2 luku

4 § Hautasijan osoittaminen

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella.

Jos vainajalla ei kuollessaan ollut kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa, 1 momentissa mainittu velvollisuus on sillä evankelisluterilaisen kirkon seurakunnalla tai seurakuntayhtymällä, jonka alueella vainaja kuollessaan asui.

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on lisäksi velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan myös sellaiselle kuolinhetkellä ulkomailla asuneelle Suomen kansalaiselle, jonka viimeinen kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta ennen ulkomaille muuttamista oli seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella.

5 § Tunnustukseton hauta-alue

Hautasija on pyynnöstä osoitettava erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka ei saa sijaita kohtuuttoman kaukana seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueesta.

Tunnustukseton hauta-alue on erillinen hautausmaa tai muusta hautausmaasta selvästi erottuvalla tavalla rajattu hautausmaan osa.

Pirkkalan seurakunnan tunnustukseton hauta-alue on Tampereen Vatialan hautausmaalla.

KL 17 luku140

2 § Hautaoikeus

Oikeudesta tulla haudatuksi seurakunnan hautausmaahan säädetään hautaustoimilaissa (457/2003). Kirkkoneuvosto voi luovuttaa hautaoikeuden muullekin kuin hautaustoimilain 4 §:ssä tarkoitetulle vainajalle. Oikeus hautaan luovutetaan kuolemantapauksen yhteydessä. Samalla hautaoikeus voidaan luovuttaa myös vainajan omaisille. Kirkkoneuvosto voi erityisestä syystä luovuttaa hautaoikeuden muulloinkin. Hautaoikeuden haltija voi luovuttaa tämän oikeuden vain seurakunnalle.

Hautaaoikeus luovutetaan enintään 25 vuoden määräajaksi. Hautaoikeuden voimassaoloaika lasketaan haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Voimassaoloaika päättyy kuitenkin aikaisintaan sen kalenterivuoden lopussa, jona viimeisestä hautauksesta on kulunut 15 vuotta, ei kuitenkaan ennen kuin haudata voidaan uudelleen käyttää. Hautaoikeuden voimassaoloaika voidaan oikeudenhaltijan hakemuksesta jatkaa, jollei siitä aiheudu haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle tai hoidolle. Hautaoikeus on voimassa vain niin kauan kuin haudata on rauhoitetun hautausmaan osana. Hautaoikeus lakkaa ilman irtisanomista. Hautaoikeuden lakkaamisesta siinä tapauksessa, että haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty, säädetään 5 §:n 3 momentissa.

KL 26 luku

7 § Hautaustoimi

Jos seurakunta on ennen tämän lain voimaantuloa luovuttanut haudan ainiaaksi, tämä luovutus on edelleen voimassa niin kauan kuin hauta on rauhoitetun hautausmaan osana. Hautaan sovelletaan kuitenkin, mitä 17 luvun 5 §:ssä on säädetty.

Hautoihin, jotka on luovutettu määräajaksi ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tätä lakia ja sen nojalla annettuja määräyksiä siltä osin kuin ne eivät rajoita hautaoikeuden haltijalla kumotun kirkkolain mukaan olleita oikeuksia.

7 § Hautaamisjärjestys

Haudattaessa aikaisemmin lunastettuun hautaan on hautausjärjestelyistä huolehtivan esitettävä tarvittaessa ensisijaisten oikeudenomistajien suostumus asiaan sekä sukuselvitys.

KL 17 luku

4 § Hautaamisjärjestys

Jollei siitä, keitä hautaan voidaan haudata, ole sovittu 3 §:n 2 momentin mukaisesti, hautaan saadaan ensisijaisesti haudata vainaja, jota varten hauta on luovutettu, ja tämän puoliso sekä lisäksi sattuneiden kuolemantapausten mukaisessa järjestyksessä suoraan etenevässä tai takenevässä polvessa oleva sukulainen ja tämän puoliso. Jollei tällaista sukulaista ole tai jos hautaoikeuden haltija siihen suostuu, hautaan saadaan haudata vainajan sisar ja veli sekä heidän lapsensa, sanottujen henkilöiden otto- ja kasvattilapset sekä näiden kaikkien puoliset. Hautaoikeuden haltijan suostumuksella voi hautaustoimesta vastaava seurakunnan viranomainen antaa luvan haudata hautaan muunkin henkilön, milloin siihen on erityinen syy.

8 § Hautaoikeuden haltija

Hautaaoikeuden haltijasta on voimassa mitä siitä kirkkolaissa säädetään erikseen.

KL 17 luku

3 § Hautaoikeuden haltija

Hautaaoikeuden haltija edustaa niitä, joita voidaan haudata hautaan, sekä käyttää puhevaltaa hautaa koskevissa asioissa siten kuin hautaustoimilaissa sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetään tai määrätään.

Hautaaoikeuden haltijasta ja siitä, keitä hautaan voidaan haudata, sovitaan hautaa luovutettaessa. Jos sopimusta ei ole tehty vuoden kuluessa haudan luovutuspäivästä tai jos tehtyä sopimusta ei voida olosuhteiden muuttumisen johdosta noudattaa, hautaoikeuden haltijaksi tulee vainajan leski tai, milloin leskeä ei ole taikka hänkin on kuollut, ensimmäiseksi hautaan haudatun vainajan lähimmät perilliset. Jos heitä on useita, heidän on valittava hautaoikeuden haltija edustamaan heitä hautaa koskevissa asioissa. Hautaoikeuden uudesta

haltijasta on ilmoitettava hautaustoimesta vastaavalle seurakunnan viranomaiselle.

Jos ensimmäiseksi haetaan haudatun vainajan lähimmät perilliset eivät ole voineet sopia hautaoikeuden uudesta haltijasta, kirkkoneuvosto voi määrätä hautaoikeuden haltijan ja antaa etusijan paikkakunnalla asuvalle tai sille, joka on huolehtinut haudan hoidosta.

9 § Todistus hautaoikeudesta

Hautaaoikeuden haltijalle annetaan hautakirja, jossa on tiedot haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta ja hautaoikeuden haltijasta sekä, jos siitä on sovittu, keitä haetaan voidaan haudata.

10 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Ruumis säilytetään ennen hautaamista suljetussa arkussa ruumissuojassa, jonne ei saa päästää sivullisia. Arkkuun on merkittävä vainajan nimi. Pirkkalan seurakunnassa on käytössä arkkujen laatuvaatimukset 1.6.2017 lähtien.

Hautaustoimesta vastaava viranomainen voi määrätä ruumiin siirrettäväksi haetaan ennen hautaamista terveydensuojeluyksististä tai muusta erityisestä syystä. Tällöin hauta on peitettävä arkun korkeudelta.

Omaisten pyynnöstä ruumis voidaan viedä haetaan ennen hautaamista, jos esteitä siihen ei ole.

Mikäli tuhkaa ei ole noudettu krematoriosta vuoden kuluessa tuhkaamisesta, seurakunnalla on oikeus haudata tuhka seurakunnan ylläpitämän hautausmaan muistolehtoon.

Terveydensuojeluasetus 7 luku

41 § Ruumiin käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Jos vainaja on sairastanut tarttuvaa tautia ja tartunnan vaara on edelleen olemassa, on vainajan kuolinsyyn selvittäjän ilmoitettava tästä ruumista käsittelevälle.

Muualla kuin sairaalan tiloissa ruumis on säilytettävä asianmukaisessa tiiviissä arkussa tai vastaavassa ennen hautaamista.

Ruumiin kuljettaminen on sallittua vain siihen tarkoitukseen varatussa kulkuneuvossa.

Ruumiinkuljettamisesta valtioiden välillä säädetään erikseen.

11 § Hautaaminen

Hautaamisen ajasta on sovittava, mikäli mahdollista viimeistään seitsemän (7) työpäivää ennen toimitusta. Ennen hautaamista on esitettävä hautauslupa.

Hauta kaivetaan kartan määräämään paikkaan ja sen leveys ja pituus määräytyvät arkun suuruuden mukaan siten, että arkku mahtuu riittävän väljästi laskeutumaan vaakasuorassa asennossa haudan pohjalle saakka. Haudan kaivamisen aikana näkyviin tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset suojataan kaivamisen aikana ja sen jälkeen peitetään haudan pohjalle.

Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle.

Ruumis on haudattava helposti maatuovassa arkussa. Ruumiin hautaaminen voidaan erityisistä syistä sallia ilman arkkua, mikäli terveydensuojelusäännökset sen sallivat. Tuhka on haudattava helposti maatuovassa uurnassa. Tuhkan hautaaminen voi tapahtua myös ilman uurnaa hautausmaan käyttösuunnitelman mukaisella tavalla.

Hauta peitetään toimituksen aikana kannella, jonka päälle kukkalaitteet lasketaan.

Haudan avaamisesta ja peittämisestä huolehtii seurakunta. Omaiset voivat peittää haudan, jos siitä on erikseen sovittu. Tätä ei kuitenkaan suositella turvallisuussyistä.

Haudan avaamisen ja peittämisen yhteydessä haudalla olevat hautamuistomerkit siirretään pois ja asennetaan takaisin paikoilleen hautaoikeuden haltijan valitseman kiviliikkeen toimesta. Seurakunta voi periä hautakiven siirrosta erillisen korvauksen.

Talvikaudella haudalta poistetut kivet asennetaan paikoilleen vasta sulan maan aikana. Mikäli viereisen haudan muistomerkki on haudan avauksen yhteydessä siirtynyt ja hautakiveä on oikaistava, se jää seurakunnan tehtäväksi.

Omaiset voivat poistaa hautaamisen yhteydessä haudalle lasketut kukkalaitteet. Muussa tapauksessa seurakunta poistaa ne töihin sopivalla aikataululla.

Hautaustoimilaki 1 luku

2§ **Yleiset velvollisuudet**

Vainajan ruumis on ilman aiheutonta viivytystä haudattava tai tuhkattava.

Vainajan ruumista ja tuhkaa tulee käsitellä arvokkaalla ja vainajan muistoa kunnioittavalla tavalla.

Vainajan ruumiin hautaamisessa ja tuhkaamisessa sekä tuhkan käsittelyssä tulee kunnioittaa vainajan katsomusta ja toivomuksia.

Hautaustoimilaki 7 luku

19 § **Tuhkan hautaaminen tai sijoittaminen muulla tavoin**

Tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Jolleivät 23 §:ssä tarkoitetut henkilöt tämän jälkeen kehotuksesta huolimatta huolehdi tuhkasta, sijoitetaan tuhka vainajan kuolinpesän kustannuksella sille hautausmaalle, johon vainajalla on oikeus tulla haudatuksi.

Tuhkan sijoittamiseen on oltava alueen omistajan tai haltijan suostumus.

Terveydensuojeluasetus

40 § 1 mom. **Hautaaminen**

Vainajan ruumis on haudattava viivytyksettä tiiviissä asianmukaisessa arkussa tai vastaavassa taikka tuhkattava krematoriossa.

12 § **Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto**

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan siirtää toiseen hautaan, jos aluehallintovirasto erityisen painavista syistä on myöntänyt siihen luvan. Haudatun ruumiin siirtäminen edellyttää lisäksi kunnan terveydensuojeluviranomaisen myöntämää lupaa. Mainitut päätökset on ennen siirron valmistelua toimitettava tiedoksi seurakunnalle. Siirtotyö ei kuulu Pirkkalan seurakunnalle vaan se valvoo siirtoa.

Hautaustoimilaki 8 luku

24 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä aluehallintoviraston luvalla siirtää toiseen hautaan. Haudatun ruumiin siirtämiseen tarvittavasta terveydensuojeluviranomaisen luvasta säädetään erikseen.

Terveydensuojeluasetus

42 § Haudatun ruumiin siirtäminen

Haudatun ruumiin siirtämistä koskevaan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle osoitettuun hakemukseen on liitettävä tiedot vainajasta sekä virallinen selvitys kuoleman syystä ja ajasta, ruumiin hautapaikasta sekä selvitys ruumille varatusta uudesta hautapaikasta.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on hankittava hautausmaiden omistajilta lausunto terveydellisten seikkojen selvittämiseksi haudatun ruumiin siirtämisestä tehdystä hakemuksesta.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää haudatun ruumiin siirtämisen tai määrätä ruumista siirrettäessä noudatettavista muista toimenpiteistä terveyshaitan ehkäisemiseksi. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on määrättävä aika, jonka kuluessa ruumiin siirtäminen on toimitettava.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähetettävä ruumiin siirtämistä koskeva päätös tiedoksi sen kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, jonne ruumis siirretään, sekä asianomaisille aluehallintovirastoille ja hautausmaiden omistajille.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen edustajan on oltava paikalla ruumista haudasta otettaessa ja uudelleen haudattaessa.

13 § Haudan hoitaminen

Hautaa on hoidettava niin kuin siitä on erikseen kirkkolaissa säädetty.

Seurakunta voi tarvittaessa antaa määräyksiä hautausmaan hoitamisesta yleisen järjestyksen ja rauhan säilyttämiseksi.

Hautoja hoitavan yrittäjän on tehtävä asiasta ilmoitus seurakunnalle.

Jos hautoja hoitava yrittäjä haluaa käyttää työssään seurakunnan tarvikkeita tai muita hautausmaan palveluja, hänen on sovittava siitä seurakunnan kanssa erikseen.

Kirkkovaltuusto voi kirkkolain mukaisilla perusteilla määrätä haudan seurakunnan kustannuksella säilytettäväksi. Kirkkovaltuusto voi tällöin myös hyväksyä sopimuksen, jolla muu yhteisö tai henkilö sitoutuu vastaamaan haudan hoitamisesta.

KL 17 luku

5 § Haudan hoito

Haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina. Haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija. Kirkkovaltuusto voi kuitenkin päättää, että seurakunnan kustannuksella huolehditaan hautausmaalla tai sen osalla olevien hautojen perushoidosta. Milloin hautausmaalle on haudattu vainaja, jonka muiston vaalimista on pidettävä seurakunnan kannalta tärkeänä, kirkkovaltuusto voi päättää, että hauta hoidetaan seurakunnan kustannuksella.

Seurakunta voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa, että seurakunta ottaa korvauksesta määräajaksi vastuun haudan hoidosta. Seurakunta voi tehdä sopimuksia hautojen hoidosta myös siten, että hoitokorvaukset sijoitetaan erityiseen hautainhoitorahastoon, jonka varoilla kyseiset haudat hoidetaan.

Jos haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty, kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan vuoden määräajassa siitä, kun päätös on annettu hänelle tiedoksi. Jollei hän sitä tee, kirkkoneuvosto voi julistaa hautaoikeuden menetetyksi. Päätöksestä on tiedotettava 24 luvun 11 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Milloin hautaoikeuden haltijasta tai hänen olinpaikastaan ei saada tietoa, ilmoitus 3 momentissa tarkoitettua tai hautaustoimilain 14 §:n 3 momentissa tarkoitettua tai muusta hautaa koskevasta päätöksestä tai ilmoituksesta on pantava tiedoksi haudalle. Päätöksestä tai ilmoituksesta on lisäksi kuulutettava paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

14 § Hautamuistomerkit

Haudalle saa asettaa hautausmaan käyttösuunnitelman tai kirkkoneuvoston hyväksymien muistomerkkiohjeiden mukaisen muistomerkin. Muistomerkistä on laadittava suunnitelma, joka on hyväksyttävä seurakunnalla ennen muistomerkin valmistamista. Sama menettely koskee vanhan muistomerkin muuttamista sekä uuden muistomerkin tuomista aiemmin lunastetulle haudalle.

Pirkkalan seurakunnan muistomerkkiohjeet on hyväksytty kirkkoneuvostossa 20.10.2015.

Päätöksen hautamuistomerkin tai sitä koskevan muutoksen hyväksymisestä tekee seurakuntapuutarhuri tai talouspäällikkö (Kirkkoneuvosto 107§ 5.6.2012). Määräyksistä poikkeaviin muistomerkkeihin voi anoa

kirkkoneuvoston hyväksyntää. Muistomerkin pystyttämisen ajankohdasta on sovittava etukäteen seurakuntapuutarhurin kanssa.

Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii. Viereisten hautojen vahingoittamista on vältettävä. Hautamuistomerkin asettaminen on sallittu vain sulan maan aikana. Valmiille alustalle (uusi puoli) muistomerkki voidaan sijoittaa muulloinkin.

Hautaustoimilaki 5 luku

14 § **Hautamuistomerkit**

Hautaoikeuden haltija päättää haudalle sijoitettavista hautakivistä ja muista muistomerkeistä. Muistomerkin tulee olla hautausmaan yleiskuvaan sopiva eikä se saa loukata vainajan muistoa tai hautausmaan arvokkuutta. Muistomerkin hyväksyy hautausmaan ylläpitäjä. Haudalle sijoitettua muistomerkkiä ei saa poistaa ilman hautausmaan ylläpitäjän suostumusta. Hautaoikeuden lakattua hautausmaan ylläpitäjän tulee tarjota hautaoikeuden haltijalle mahdollisuus poistaa hautamuistomerkki, jollei hautausmaan ylläpitäjä erityisestä syystä päättä pitää muistomerkistä huolta hautaoikeuden lakkaamisen jälkeen.

KJ 17 luku

12 §

Jos hautaoikeus on lakannut ja haudalla on taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaita rakennelmia tai muistomerkkejä, joita ei voida pitää paikallaan, ne on asetettava sopivaan paikkaan hautausmaalla tai muulla tavoin huolehdittava niiden säilyttämisestä.

15 § **Hautakirjanpito**

Haudoista ja niihin haudatuista pidetään hauta- ja vainajaluetteloa.

Hautausmaakohtaiseen hautaluetteloon merkitään hautausmaan osasto, rivi, hauta, hautapaikka ja hautasija, haudatun nimi, siunaamisajankohta, hautaamisajankohta, hautaoikeuden voimassaoloaika, hautaoikeuden haltija ja hänen osoitteensa sekä keitä hautaan voidaan haudata. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti.

Aakkoselliseen vainajaluetteloon merkitään hautaustoimilain hautarekisteriltä edellyttämät tiedot.

Hautaustoimilaki 5 luku

12 § **Hautarekisteri**

Hautausmaan ylläpitäjän on pidettävä rekisteriä, josta ilmenevät vainajan:

- 1) sukunimi ja etunimet;
- 2) syntymäaika tai henkilötunnus;
- 3) kuolinaika;
- 4) hautaamisajankohta;
- 5) hautaamistapa; sekä
- 6) haudan sijainti.

Rekisteriin voidaan merkitä myös hautaoikeuden haltijan

nimi ja postiosoite, hautaoikeuden voimassaoloaika sekä tieto siitä, keitä haetaan voidaan haudata. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä hautausmaalla olevat taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti.

Vainajista, joiden tuhka on sijoitettu muistolehtoon, merkitään rekisteriin 1 momentissa säädetyt tiedot lukuun ottamatta tuhkan sijaintia.

Tässä pykälässä tarkoitettu rekisteri tulee säilyttää pysyvästi. Kun 8 §:ssä tarkoitettu yhteisö tai säätiö lopettaa toimintansa, tulee tässä pykälässä tarkoitettut asiakirjat luovuttaa säilytettäväksi arkistolaitokseen.

16 § Hautausmaan katselmus

Hautausmaan ja sillä olevien rakennusten katselmus suoritetaan vuosittain. Katselmuksessa päätetään toimenpiteistä, joihin hautausmaan hoidosta vastaavan viranhaltijan tekemät esitykset sekä tehdyt havainnot antavat aiheita. Erityisesti katselmuksessa todetaan,

- 1) onko hautausmaaston ohjesääntöä ja vahvistettua hautausmaan käyttösuunnitelmaa noudatettu;
- 2) onko hautakirjanpito yhtäpitävä hautausmaalla suoritettujen toimenpiteiden kanssa;
- 3) onko yksityisiä hautoja kunnostettu ja hoidettu ohjesäännön mukaisesti ja
- 4) onko seurakunnan huolehtimien hautojen hoito ollut sopimusten ja annettujen määräysten mukaista.

Katselmuksesta laaditaan pöytäkirja.

17 § Liikkuminen hautausmaalla

Yleisöllä on vapaa pääsy hautausmaalle.

18 § Hautausmaalla noudatettava järjestys

Hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä säädetään erikseen.

Hautausmaalla noudatetaan hiljaisuutta ja arvokkuutta. Hautoja, hautausmaan istutuksia ja nurmikoita ei saa vahingoittaa. Hautausmaan rauhaa häiritsevä työ on hautausmaaston ajaksi keskeytettävä.

Moottoriajoneuvoliikenne ja pysäköinti on sallittua vain sille erikseen osoitetuilla alueilla. Muilla alueilla moottoriajoneuvoa saa käyttää vain ruumiin tai hautausmaaston kuljettamiseen taikka välttämättömään huoltoajoon. Ajoneuvojen tulee olla sellaisia, että hautausmaan käytävät kestävät niiden painon.

Koirien ja muiden lemmikkieläinten tuonti hautausmaalle ei ole suotavaa.

Siunaustilaisuus voidaan tallentaa vainajan omaisten suostumuksella ja siunauksen toimittajan ohjeiden mukaan.

Hautausmaan henkilökunta on velvollinen poistamaan hautausmailta ja rakennuksista henkilöt, jotka käyttäytyvät sopimattomasti tai rikkovat hautausmaata koskevia järjestysmääräyksiä.

Jätteet on lajiteltava asianmukaisella tavalla omiin keräysastioihinsa.

Järjestyslaki (612/2003)

Jätelaki (646/2011) 8 luku

72 § **Roskaamiskielto**

Ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

19 § Räjätystyöt hautausmaalla

Räjätystyön suorittamisesta hautausmaalla noudatetaan mitä siitä erikseen säädetään ja määrätään. Räjätysten suorittaminen hautausmaalla ei ole suositeltavaa muutoin kuin poikkeustapauksissa.

Panostajalaki

(3.6.2016)

Valtioneuvoston asetus räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta

(25.6.2015/819)

Valtioneuvoston asetus räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta

(16.6.2011)

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta

(3.6.2005/390)

20 § Voimaantulo

Tämä ohjesääntö tulee voimaan, kun tuomiokapitulin vahvistamista koskeva päätös saa lainvoiman.

Tällä ohjesäännöllä kumotaan aikaisempi 15.8.2007 vahvistettu hautaustoimen ohjesääntö.